

บทที่ 7

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์เดรีคาตาในคัมภีร์พระไตรปิฎก โดยผู้วิจัยอาศัยพระไตรปิฎก ฉบับภาษาบาลีอักษรไทย พระไตรปิฎกอักษรเทวนาครี ฉบับนาถนันท และพระไตรปิฎก ฉบับอักษรโรมันของสมาคมบาลีปกรณ์เป็นหลักในการศึกษาวิเคราะห์ และอาศัย เอกสาร หนังสือ คัมภีร์ และหลักฐาน อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาประกอบกันคว้า วิจัยรายละเอียดของเรื่องที่ได้ศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์เรียบเรียงมาแล้ว พอสรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ดังนี้

จำนวนของคาตาในเดรีคาตา มี 524 คาตข ตามพระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลีอักษรไทย และอักษรเทวนาครี ส่วนพระไตรปิฎกฉบับอักษรโรมันนับจำนวนคาตาได้ 522 คาตา จำนวนพระเดรี มี 71 รูป กับอีก 2 กลุ่มของพระเดรีที่เป็นสาธุศิษย์ของพระปฎาจารย์เดรีคือ พระติงสมัตตาเดรี และพระปัญจสมัตตาเดรี พระเดรีทั้ง 71 รูป และ 2 กลุ่มดังกล่าวนี้ มีอัตชีวประวัติ มีพื้นฐานทางครอบครัวพื้นฐานทางสังคมของแต่ละรูปแตกต่างกันบ้างเหมือนกันบ้าง กล่าวคือ พระเดรีบางรูปมาจากวรรณะกษัตริย์ วรรณะพราหมณ์ วรรณะแพศย์ วรรณะศูทร และชนชั้นต่ำอื่นๆ ที่ไม่ระบุวรรณะแน่นอน เช่น ลูกของนายพราณ ลูกของนางทาสี หลายรูปเคยเป็นโสเภณีมาก่อน พระเดรีเหล่านี้เมื่อเข้ามาบวชในพุทธศาสนา และปฏิบัติตามหลักธรรมแล้วก็สามารถบรรลุธรรมชั้นสูงสุดในพุทธศาสนา คือการบรรลุมรรคผลนิพพานมีความงามในเบื้องต้น งามในท่ามกลางและงามในที่สุดด้วยกันทุกคน ข้อนี้แสดงให้เห็นว่า เรื่องชาติขันธ์วรรณะมิได้เป็นอุปสรรคต่อการประพฤติปฏิบัติธรรมในพุทธศาสนา ส่วนสาเหตุของการออกบวชในพุทธศาสนาของพระเดรีนั้นมีเหมือนกันบ้างต่างกันบ้าง กล่าวคือ พระเดรีบางรูปออกบวชเพราะเลื่อมใสในพระพุทธเจ้า บางรูปเลื่อมใสในพระธรรม บางรูปเลื่อมใสในพระสงฆ์ บางรูปเกิดความเบื่อหน่าย บางรูปเศร้าสลดสังเวชใจที่สูญเสียบุคคลที่ตนรัก เช่น บิดามารดา สามีมุตรีธิดา บางรูปเพราะคอบัญญากรรมพ่ายแพ้พระอัครสาวก เป็นต้น

นอกจากนี้ เดรีคาตาได้ให้ความรู้ด้านสารคดีธรรมไว้มาก เช่น เรื่องไตรลักษณ์ คือ อนิจจัง ความไม่เที่ยง ทุกขังความเป็นทุกข์ อนัตตาความไม่ใช่ตัวตน ทุกสิ่งทุกอย่างต้องเป็นไปตามกฎของไตรลักษณ์ เรื่องโทษของกาม พระเดรีจำนวนหลายรูปมองเห็นสังขารมข้อนี้ว่า กามเป็น

สาเหตุให้เกิดทุกข์ เกิดโทษ เกิดโรค เกิดภัยพิบัติต่าง ๆ มากมาย ทำให้วนเวียนอยู่ในสังสารวัฏ
เรื่องกรรม ตามหลักกรรมในพุทธศาสนาเชื่อว่า สัตว์และบุคคลต้องเป็นไปตามกรรมที่ทำไว้ และ
ต้องได้รับผลของกรรมนั้น เรื่องความไม่ประมาท เป็นหลักกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งในพุทธศาสนาและ
ยังมีข้อธรรมอื่นๆ อีกมากที่พระเถรนามากล่าว เช่น อานิสงส์ของการฟังธรรม อานิสงส์ของการศึกษา
อานิสงส์และรสของความหลุดพ้นจากกิเลส เป็นต้น

ด้านภาษาบาลีเถรคณาให้ความรู้เรื่องภาษาในด้านกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ เช่น หลัก
การสนธิ วิธีการสร้างคำนามในรูปแบบต่างๆ เช่น การสร้างคำนามแบบนามกิตก์ การสร้างคำนาม
อย่างคำสมาส คำกริยา เช่น กริยากิตก์ กริยาอาชยาด และเรื่องอภัยศัพท์ต่างๆ นอกจากนี้ยังทำให้
รู้ถึงรากศัพท์ของศัพท์ต่างๆ ที่มีอยู่ในภาษาไทยอีกด้วย ในเรื่องการใช้ภาษาบาลีในเถรคณานี้ มีการ
ใช้ภาษาเพื่อให้เกิดความงามในฐานะที่เป็นวรรณคดี แบ่งออกได้ 2 ลักษณะ คือ การใช้ภาษาเพื่อ
ให้เกิดความงามในด้านความหมาย และการใช้ภาษาเพื่อให้เกิดความงามไพเราะในด้านเสียง
การใช้ภาษาเพื่อให้เกิดความงามในด้านความหมาย เช่น การนำสิ่งหนึ่งมาเปรียบกับสิ่งหนึ่ง เพื่อทำ
ให้มองเห็นภาพพจน์ของสิ่งนั้น มีการเปรียบเทียบสิ่งที่เป็นนามธรรมกับสิ่งที่เป็นรูปธรรม ตัวอย่าง เช่น
เปรียบจิตที่มีกิเลสเหมือนดวงจันทร์ถูกราบจับ การเปรียบสิ่งที่เป็นรูปธรรมกับรูปธรรมตัวอย่าง เช่น
เปรียบดวงตาหญิงสาวสวยเหมือนตากลวง หรือตาเนื้อทราย เปรียบผิวกาย ผุดผ่องเหมือนทองคำ
 เป็นต้น การใช้โวหาร เช่นนี้พบได้มากในเถรคณา ส่วนการใช้ภาษาเพื่อให้เกิดความงามในด้านเสียง
นี้ เช่น มีการใช้ศัพท์ซ้ำกัน การใช้อักษรซ้ำกัน ซึ่งเป็นลักษณะของการสัมผัสชนิดหนึ่ง มีการซ้ำกับ
ต้นบาทบ้าง กลางบาทบ้าง ปลายบาทบ้าง นอกจากนี้ยังมีการซ้ำกันในบทอื่น ๆ การใช้ภาษาเพื่อ
ให้เกิดความงามในด้านความหมายและด้านเสียงนี้ ตามคำร่ำลือการศาสตร์ถือว่าเป็นการเพิ่มคุณค่า
ให้งานเขียนมีความไพเราะสละสลวยยิ่งขึ้น

ประการสุดท้ายเถรคณาให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องฉันทประเภทต่างๆ เถรคณา
เป็นงานประเภท บัชชะ คือเป็นร้อยกรองตลอดทั้งเรื่อง ซึ่งได้กล่าวไว้ด้วยฉันทหลายชนิด มีฉันทที่
เป็นวรรณคดี และฉันทมาตราพฤติ ฉันทที่เป็นวรรณคดี เช่น ปฐมยวัตฉันท วิปุลฉันท รโธทธฉันท
และฉันทผสม เช่น วัจสังฆฉันทผสมกับอินทรวีเชียรฉันท เป็นต้น ฉันทมาตราพฤติ เช่น เวกาลยฉันท
และอริยาฉันท ซึ่งแบ่งย่อยออก 9 ชนิด คือ ปฐมยอริยา วิปุลอริยา จปลอริยา มุขจปลอริยา
ชมนาจปลอริยา ศิติ อุปศิติ อุคศิติ และอริยาศิติ ส่วนฉันทที่กล่าวไว้มีฉันทแบบฉันทลักษณะตามกฎในกัมภีร์

จุดโทษก็มีอยู่บ้างเหมือนกัน

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิเคราะห์เรื่องการศึกษาเชิงวิเคราะห์เดรีคาตาในคัมภีร์พระไตรปิฎกนี้ ได้รับความรู้เรื่องสารคดีธรรม ภาษบาลี รูปแบบคำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ หากได้มีการศึกษาวิจัยถึงรูปแบบคำประพันธ์และสารคดีธรรมที่อยู่ในคัมภีร์อื่น ๆ เช่น ขุททกปาฐะ ธรรมบท วิมานวัตถุ เปตวัตถุ และอปทาน เป็นต้น คัมภีร์เหล่านี้ก็เป็นผลงานประเภทปรัชญา ก็จะเป็นประโยชน์เข้าใจเรื่องฉันทประเภทต่าง ๆ และเข้าใจพระพุทธศาสนาที่ยิ่งขึ้น